

зображенням Грушівки була створена у 2020 р. і має назву «Вечір». Ввечері під могутнім камінням сіло відпочити немолоде подружжя. Чоловік замислився, а жінка домальовує свою роботу.

У 2002 р. відбувся перший симпозіум у Гурзуфі. Юрій Андрійович жив в майстерні К. О. Коровіна. Під час негоди, коли неможливо було писати природу, митцю прийшла ідея створити картину «Художник і модель». Згодом на цьому симпозіумі було створено десять пейзажних робіт. Виділимо полотно «Вид на Ай-Петрі». Тут поєднались всі пори року. В роботі «Вид на Адалари» митець зобразив пейзаж неподалік від дачі А. П. Чехова.

В період перебування вдруге на симпозіумі в Гурзуфі була створена композиція «Біг». Два кентаври, чоловік та жінка, біжать морським узбережжям. Вона – білошкіра із золотим волоссям, а він – грецького типу.

У 2003 р. митець бере участь у симпозіумі в Симеїзі. На створення пейзажів тут надихала сама природа: смарагдовий колір води, захід сонця. Виділимо роботу «Вдвох». Тут митець зобразив на такому фоні чоловіка і жінку, зачарованих станом природи. Також було створено автобіографічне полотно «Художник на пленері».

Під час симпозіуму в Севастополі увагу Юрія Андрійовича привернула західна частина міста, віддалена від цивілізації. На своїх полотнах художник приділив увагу темі зникаючого дня, зникаючого сонця. На одній з робіт на горизонті зображено дзеркало води, по якому розсіяно останні промені дня. На воді забули човен, в який художник вклав символ загубленого світу.

В Балаклаві Юрій Андрійович був декілька разів. Одного разу потрапив на симпозіум восени, після закінчення сезону. Результатом творчої поїздки стали полотна «Зима в Балаклаві», «Блакитна бухта», «Набережна в Балаклаві».

В Миколаєві живописні полотна Ю. А. Макушина глядач міг побачити під час персональних виставок в Миколаївському обласному музеї ім. В. В. Верещагіна (2005 р., 2010 р., 2020 р.), у виставковій залі Миколаївської філії Київського національного університету культури та мистецтв (2015 р.).

Таким чином, Юрій Андрійович Макушин має свій авторський стиль в живописі. Він формувався протягом всього життя. Митець добре організовує соціально-культурний матеріал, який привертає його увагу. На основі вивчення оточуючого світу на основі парадигми розроблених принципів, митець синтезує в собі індивідуальне та культурне. Результатом такого синтезу є великий живописний доробок Ю. А. Макушина, який він активно створював та поповнював протягом свого життя.

Список використаних джерел:

1. Людина року. Городянин року (1996 – 2017): Загальноміська програма: бібліографічний досвідник. – Миколаїв: Іліон, 2018. 235 с.
2. Николаевцы. *Энциклопедический словарь*. Николаев, 1999. С. 214.
3. Элита Николаевской области. 2011-2013 гг. *Энциклопедический биографический словарь-справочник в 4-х томах*. Николаев, 2013. Т. 2. С. 234.

Мерлянова О.А.,

кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач
кафедри хореографії ВП «МФ КНУКіМ», м. Миколаїв

ФЕНОМЕН КАФЕДРИ ХОРЕОГРАФІЇ ВП «МИКОЛАЇВСЬКА ФІЛІЯ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ»

Навчальні заклади культури та мистецтв посідають певне місце в освітньому просторі України, бо культура і мистецтво відіграють чи не найпершу роль у вихованні підростаючого покоління, у формуванні національної самосвідомості, у збереженні етнічного коріння, у підвищенні загально-

культурного рівня особистості. Тому головною метою роботи цих навчальних закладів є підготовка високопрофесійних фахівців в галузі культури і мистецтва, які б вирішували саме ці задачі.

За часів незалежності в Україні приділено багато уваги освітньому простору, задіяна велика кількість ресурсів по створенню умов для успішного навчання та отримання вищої освіти кожного бажаного українця.

Миколаївщина не стала винятком. Так, один з найстаріших вузів міста, університет культури, наприкінці ХХ століття отримав новий статус Миколаївської філії Київського національного університету культури і мистецтв. Це дало змогу відкрити нові спеціальності в університеті та започаткувати підготовку спеціалістів для культурно-мистецької галузі півдня України.

В 1998 році було прийнято рішення відкрити спеціальність «Хореографія» для забезпечення дипломованими фахівцями хореографічної сфери Миколаєва та області. Вже в перший рік на кафедрі вступило 20 осіб, що прагнули здобути вищу освіту. Це були студенти заочної форми навчання, які вже мали досвід роботи в різноманітних хореографічних колективах. Наступного року кафедра хореографії, пройшовши ліцензування, зробила набір студентів і на заочну, і на денну форму навчання.

Очолив кафедру митець, майстер хореографічної справи, відомий хореограф Миколаївщини, заслужений працівник культури України, доцент Михайло Васильович Мерлянов. Він був завідувачем кафедри майже протягом всього періоду роботи в університеті, і до останнього дня свого життя присвятив викладанню українського народно-сценічного танцю та підготовці високопрофесійних кадрів.

З перших років роботи кафедра хореографії зайняла лідируючі позиції щодо навчально-виховної та творчої роботи в університеті. Студенти отримали повний пакет освітніх послуг щодо засвоєння фахових знань і навичок, гарну матеріальну базу і можливість професійного росту.

Програма підготовки спеціалістів-хореографів включала великий перелік дисциплін, які надавали змогу розвинути технічні здібності студента, удосконалити набуті навички, закріпити теоретичні і методологічні знання. Обсяг годин включав в себе як групові лекційні та практичні заняття, так і індивідуальні.

За 20 років відбулося багато змін в системі вищої освіти України. Вона прагнула європейського рівня, тому перехід до Болонської системи мав свій вплив на підготовку кадрів. Відбулося скорочення практичних годин, відмінено індивідуальні заняття, вилучено з програми деякі фахові дисципліни. Це мало певні негативні наслідки для творчих спеціальностей культурно-мистецької галузі, але професорсько-викладацький склад кафедри хореографії ВП «МФ КНУКіМ» доклав максимум зусиль, щоб втримати високий професійний рівень підготовки кадрів.

Спеціалізацією кафедри є народна хореографія. З першого року набору студентів на денну форму навчання завідувачем кафедри було прийнято рішення про створення студентського ансамблю танцю «Миколаїв», який мав на меті не тільки пропагування народно-сценічної хореографії на півдні України, але й вдосконалення та відшліфовування творчо-виконавських навичок студентів, придбаних на уроках в університеті. Вже через 2 роки було представлено програму колективу, репертуар якого складався з українських народних танців та танців народів світу. Ансамбль став одним з найвідоміших та успішніших колективів вузу, неодноразово був переможцем різноманітних Міжнародних та Всеукраїнських фестивалів і конкурсів, представляв свою майстерність на багатьох сценічних майданчиках України та за її межами, підкорив сцени багатьох країн світу, таких як Туреччина, Болгарія, Італія, Франція та інших, дарував своє мистецтво багатотисячній аудиторії.

Протягом 20 років ансамбль танцю «Миколаїв» зберігає хореографічні традиції, закладені в перші роки створення, пропагує народне танцювальне мистецтво і утримує високий професійний рівень виконавської майстерності.

Освітній процес на кафедрі хореографії в різні роки забезпечували кращі викладачі Миколаївщини: заслужені працівники культури України, доцент М.В. Мерлянов, Н.Є. Томова, І.О. Пак, Е.О. Акманова, кандидати мистецтвознавства, доцент О.А. Мерлянова, Т.Г. Луговенко, викладачі С.В. Леоненко, О.В. Капустін, Т.А. Воронцова, К.І. Гашенко, О.О. Лисенко, А.М. Кошкодаєва та інші.

Важливо зазначити, що більшість викладачів є випускниками кафедри, що дозволило збудувати педагогічний процес на єдиних фундаментальних засадах.

Останнім часом в Україні поширюється підготовка фахівців з сучасної хореографії. Це питання не оминуло кафедру хореографії ВП «МФ КНУКіМ». З 2010 року до навчального процесу було введено дисципліни сучасних стилів і напрямків хореографічного мистецтва. Це мало позитивні наслідки, бо дозволило готувати універсальних танцівників, які вільно володіють технікою як народно-сценічного, так і сучасного танцю. Студенти отримують професійну базову освіту, яка дозволяє працювати керівниками танцювальних колективів, викладачами хореографічних дисциплін в спеціалізованих навчальних закладах та артистами балету в професійних ансамблях танцю і шоу-балетах.

Більше тисячі випускників кафедри працюють на теренах України та за її межами. Вони будують свою роботу на засадах Миколаївської хореографічної школи, продовжуючи справу своїх педагогів та примножуючи їх досягнення. Таким чином, ми маємо великий потужний колектив викладачів і студентів, що об'єднані загальною ідеєю самореалізації та творчого розвитку, які прагнуть досконалості та креативних інноваційних методів навчання. Молода команда викладачів на чолі із завідувачою кафедрою, кандидатом мистецтвознавства, доцентом Ольгою Анатоліївною Мерляною шанобливо зберігають педагогічні кафедральні традиції, але застосовують сучасні методологічні підходи, спираючись на досвід світових хореографічних шкіл. Сьогоднішні студенти мають змогу отримати знання з класичного, народно-сценічного і сучасного танців, спробувати себе в якості балетмейстера, отримати педагогічний досвід на кращих базах практики, в аматорських хореографічних колективах, вдосконалити танцювальну майстерність на різноманітних сценічних майданчиках. Години самостійної роботи, що передбачені навчальним планом, студенти плідно відпрацьовують в аудиторіях університету та танцювальних класах міських закладів культури.

Отже, феномен кафедри хореографії ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв», по-перше, в забезпеченні висококваліфікованими кадрами хореографічної галузі півдня України, по-друге, у формуванні своєрідної системи навчання та підготовки універсальних танцівників, педагогів, керівників танцювальних гуртків, в заохоченні молоді до хореографічного мистецтва, збереженні першоджерел та розвитку саме народно-сценічної хореографії. Це унікальний організм, який плідно виконує освітню місію протягом 20 років.

Мозговий В.Л.,

д. п. н, доцент, професор кафедри культурології,
завідувач кафедри культурології ВП «МФ КНУКіМ»,
м. Миколаїв

Анімаційні герої української культурної війни

За останні двадцять років геополітичні чвари світу вивели на передній план війну, як особливу форму вирішення політичних, економічних, національних, релігійних проблем тощо. Незважаючи на парадоксальність воєнних рішень щодо економічного розвитку держави-мілітариста, суспільство сприймає будь-яку військову агресію негативно. Так сталося і з Україною. Ось уже близько шести років точиться війна на Сході України. Українське суспільство переживає нелегкі часи демократичної боротьби за незалежність і цілісність держави і, безумовним фактом є те, що в цій боротьбі сформувалися свої герої.

Героїзм, як ознака національного характеру, завжди притаманний українському народу. В історії визвольної боротьби українців чимало постатей, що стали знаковими фігурами історичних подій. Серед них і славетні гетьмани-козаки: Богдан Хмельницький, Іван Виговський, Петро Дорошенко, Іван Самойлович, Іван Мазепа, Іван Скоропадський, Пилип Орлик, Павло Полуботок та ін. Про них написано багато творів, складено вірші, пісні, створено величні картини та відзнято кіноопеї. Після їхніх славетних подвигів український народ отримав ще один десяток достойних постатей, що поклали